

Bedrijfsuitkomsten Zegveld onder druk

C.J. Jagtenberg (PR)

J.M. Verheul en K.M. van Houwelingen (ROC Zegveld)

Het saldo opbrengst min voerkosten daalde in de laatste drie zomerperioden met 9 cent per 100 kg melk. Op jaarbasis zou dit voor het ROC Zegveld een daling van het saldo met meer dan 50.000 gulden betekenen. De afname van het resultaat werd voornamelijk veroorzaakt door de jaarlijks dalende melkprijs.

Op een aantal proefbedrijven wordt zowel per zomerhalfjaar en per jaar een aantal kengetallen berekend die zicht geven op het verloop van het bedrijfsgebeuren zo ook op ROC Zegveld. De uitvoering van een groot aantal proeven beïnvloed het bedrijfsresultaat meer of minder sterk, zelden vormt het een ondersteuning van het resultaat. Dit is echter geen belemmering om een zo reëel mogelijk beeld te houden over hoe de bedrijfsresultaten zich ontwikkelen.

Bedrijfsspecifieke kenmerken

ROC Zegveld ligt in het Zuidhollands veenweidegebied. Door deze ligging, in het groene hart van Nederland, wordt net als op veel bedrijven in deze regio sterk de invloed gevoeld van de belangstelling van buiten de agrarische sector. Door het onderzoek op Zegveld wordt een goede bijdrage geleverd aan een duurzame veehouderij in het veenweidegebied.

Door het hoge organische stof-gehalte (40 - 60 %) kan de draagkracht van het grasland in voor- en najaar sterk worden beperkt. De nuttige keerzijde hiervan is dat de veengronden positief bijdragen aan de stikstof voorziening van het grasland. Naast melkvee worden nog 70 schapen op het bedrijf gehouden.

Melkproductie blijft langzaam stijgen

De melkproductie is vanaf zomer 1992 jaarlijks met gemiddeld 100 kg gestegen tot het een niveau van 4008 kg in de zomerperiode van 1994 (tabel 1). De vet/eiwit verhouding is redelijk, echter de stijging van het vetgehalte vraagt de aandacht. Hoewel de productie stijgt blijft ze beneden de verwachting omdat de vaarzen die het laatste jaar kaldden de verwachting niet waar maakten. De lactatiewaarde van deze groep blijft met 96 punten duidelijk onder het gemiddelde van de veestapel. De positieve ontwikkeling van het produktieniveau ten spijt daalde de inkom-

sten uit melk van 79 gulden per 100 kg in 1992 tot f 71 in 1994 (tabel 2).

Omzet en aanwas

De melkvee bezetting van 1,3 koe per ha is bepaald door produktie per dier en het quotum per ha (uitgezonderd de proefvelden) 11 ton, hierdoor ontstaat enige ruimte voor de produktie van vlees. Dit gebeurt door het afweiden van melkvee en het naweiden met een groep schapen. Deze laatste groep vraagt in dit waterrijke gebied wel veel aandacht om ze slachtrijp op het slachthuis te krijgen.

De verkoopprijs van de koe uitstoot is ligt dalend maar handhaaft zich in de drie zomerperioden op een goed niveau. Het gebruik om de melkvee uitstoot in de zomerperiode in een goede conditie te brengen voor aflevering wordt beloond met een afleverprijs van f 1869 in de zomer van 1994. De algemene trend van lagere kalverprijzen wordt door Zegveld niet gevolgd de kalverprijs steeg zomer 1994 tot f 495 gulden per levend afgevoerd dier.

Doordat de produktie van vlees voornamelijk in de zomerperiode plaatsvindt daalt gaande het seizoen de aanwas. Het resultaat van de veemzet bedraagt zomer 1994 f 12 per 100 kg melk en draagt daarmee voor 16 procent bij aan de opbrengsten. De daling van de post omzet en

Tabel 1 Bedrijfsresultaat tijdens de zomerperiode

Zomerperiode	1992	1993	1994
Stikstofaankoop (kg/ha)	128	119	99
Melkproductie (kg/koe)	3796	3894	4008
Vet (%)	4,36	4,40	4,44
Eiwit (%)	3,41	3,43	3,42
Krachtvoer / koe ^{a)} (kg)	848	769	697
Verkoopprijs/ koe (f)	1878	1874	1869
Verkoopprijs/ kalf (f)	435	485	495

^{a)} inclusief jongvee en schapen

Tabel 2 Resultaten per zomerhalfjaar (f)

Zomerhalfjaar	per melkkoe			per 100 kg melk		
	1992	1993	1994	1992	1993	1994
Melkgeld	3000	2842	2845	79	73	71
Omzet	477	446	486	13	11	12
Omzet + aanwas	207	204	91	5	5	2
Totaal opbrengst	3207	3046	2936	84	78	73
Krachtvoerkosten	320	260	250	8	7	6
Melkprodukten	103	87	87	3	2	2
Ruwvoerkosten	34	12	67	1	0	2
Totaal kosten	457	359	404	12	9	10
Saldo opbrengst-voerkosten	2750	2687	2532	72	69	63

aanwas in 1994 is mede het gevolg van sterfte van enkele melkkoeien.

Voerkosten lager

De krachtvoerkosten vertonen een mooi dalende trend tot f 250 per koe in 1994. Deze daling met gemiddeld f 35 per koe per jaar komt voornamelijk voor rekening van de gedaalde krachtvoergift. De ruwvoerkosten in de zomer periode zijn over het algemeen beperkt, in twee jaar zijn kosten gemaakt door het 's nachts opstallen van melkvee. Hoewel de bijvoeding veelal bestaat uit

vers gras is in enkele gevallen voordroogkuil gevoerd, zoals in 1994 toen het vee een aantal dagen op stal stond door het extreem natte weer.

Saldodaling vooral door lagere melkprijs

Ondanks positieve zaken wordt de trend van een dalend saldo in de zomer van 94 voortgezet. Het beperken van de krachtvoerkosten en het binnen de perken houden van de ruwvoerkosten was onvoldoende om het saldo op peil te houden. De dalende melkprijs heeft daardoor een te dominerende invloed op de bedrijfsuitkomsten.

Krachtvoerkosten per koe gedaald tot f 250,-